

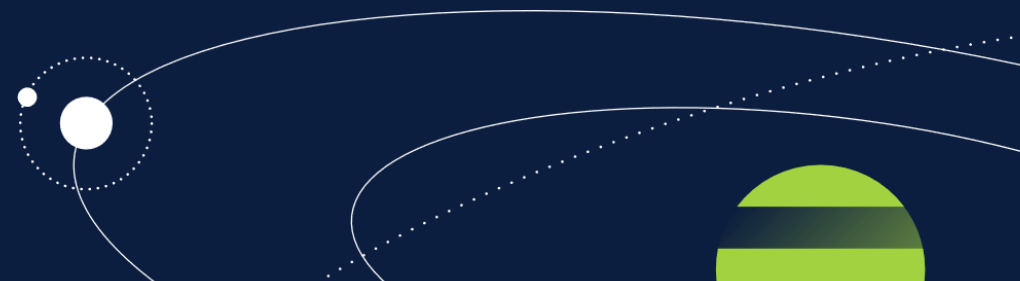
Viešųjų pirkimų
savaitinis naujienlaiškis

2024 m. vasario 12-25 d.

2024 m. 7-8 savaitės

Turinys

1. Savaitės komentaras
2. Teisės aktų pakeitimai
3. Institucijų aktualijos
4. Teismų praktika

Savaitės komentaras

Mielieji,

Vasario antroji pusė pakankamai rami, tačiau turinti reikšmingų naujienų.

VPT ir toliau šviečia pirkimų bendruomenę apie žaliuosius pirkimus ir kviečia į mokymus. Be to, nuo kovo pradžios įsigaliojusios tipinės prekių pirkimo-pardavimo sąlygos kai kuriems galėjo tapti naujove ir tam tikru iššūkiu, todėl VPT, reaguodama į rinką, dalinasi mokomąja medžiaga ir šioje srityje.

Taip pat pristatome 2 Lietuvos apeliacinio teismo nutartis: viena dėl pirkimo procedūrų, kita – dėl viešojo pirkimo sutarties vykdymo. Matome, kad vis dar aktualūs trečiųjų asmenų išviešinimo, pateiktų duomenų pripažinimo melaginga informacija, taip pat rizikos paskirstymo tarp rangovų ir užsakovų sutarties vykdymo metu.

Gero skaitymo!

Dr. Karolis Kačerauskas

„Ellex Valiunas“ partneris, Viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos praktikos vadovas

[Kontaktai](#)

TEISĖS AKTŲ PAKEITIMAI

2024 m. 7-8 savaitėmis nebuvo priimta viešųjų pirkimų praktikai reikšmingų teisės aktų.

INSTITUCIJŲ AKTUALIJOS

1. **VPT:** pirkimų iniciatorius **kviečia** į mokymus apie žaliuosius pirkimus, kurie 2024-03-07, 10 val. bus transliuojami VPT **Youtube kanale**. Mokymų metu bus pristatyti teisės aktų, reglamentuojančių žaliųjų viešųjų pirkimų vykdymą, pasikeitimai nuo 2024-02-01, taip pat bus nagrinėjama, ką apie žaliuosius pirkimus turi žinoti pirkimų iniciatoriai.
2. **VPT: informuoja**, kad, atsižvelgusi į praktikoje kilusius klausimus dėl viešojo pirkimo–pardavimo sutarties tipinių sąlygų taikymo, parengė **mokomąjį vaizdo įrašą** bei atnaujino VPT dažnai užduodamų klausimų (**DUK**) skiltį.

TEISMŲ PRAKTIKA

1. Lietuvos apeliacinis teismas: tretieji asmenys, kurių pajėgumu tiekėjas siekia remtis, pasiūlyme turi būti aiškiai išviešinti kaip būtent tokie subjektai (*UAB „Laukesta“ v. Kauno miesto savivaldybės administracija*), 2024-02-20

Maisto produktų pirkimo (**Pirkimas**) sąlygose buvo nustatytas reikalavimas tiekėjams turėti teisę verstis veikla, reikalinga sutarčiai įvykdyti. Šiam reikalavimui pagrįsti tiekėjai turėjo pateikti Maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimą (**Pažymėjimas**) ir, jei bus teikiami ekologiški produktai, – sertifikatą pagal ES Reglamentą Nr. 834/2009 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo (**Sertifikatas**). Tiekėjas pateikė Pažymėjimą, taip pat nurodė, kad jo siūlomų prekių gamintojui yra išduotas Sertifikatas. PO paprašė pateikti paaiškinimą, kaip prekių pristatymo veiklai bus užtikrintas teisės verstis veikla turėjimas pagal Sertifikatą. Tiekėjas nurodė, kad jo Pažymėjimas yra pakankamas vykdyti sutartį, jis bus atsakingas tik už prekių pristatymo organizavimą, o pasiūlyme nurodytas prekių gamintojas yra pasiruošęs savo transportu pristatyti ekologines prekes. PO atmetė tiekėjo pasiūlymą, be to, jį įrašė į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą. Tiekėjas dėl pasiūlymo atmetimo ir įrašymo į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą pateikė ieškinį teismui.

Lietuvos apeliacinis teismas, palikdamas iš esmės nepakeistą pirmosios instancijos teismo sprendimą, priėjo prie kitų išvadų dėl neteisingos informacijos pateikimo padarinių.

Pirma, Teismas sprendė, kad Sertifikatas (i) laikytinas reikalavimo turėti teisę verstis veikla įrodomąja priemone ir (ii) jis aktualus visose grandyse – nuo produkto pagaminimo iki pristatymo. Pirkimo sąlygose buvo aiškiai įtvirtinta tiekėjų pareiga pateikti tiek Pažymėjimą, tiek Sertifikatą. Atsižvelgiant į tai, vien Pažymėjimo turėjimas yra nepakankamas įrodyti teisę atlikti atitinkamas veiklas su ekologiškais produktais. Dėl to PO pagrįstai atmetė tiekėjo pasiūlymą dėl neatitikties Pirkimo sąlygai dėl teisės verstis veikla.

TEISMŲ PRAKTIKA

Antra, Teismas nurodė, kad tiekėjo pasiūlyme išviešintas produktų gamintojas parodant jo gamybos veiklai taikomą Sertifikatą nereiškia, kad šis gamintojas pasiūlyme buvo išviešintas kaip trečiasis asmuo (subtiekėjas), kuris pristatinės prekes. Pagal teismų praktiką, kai tiekėjas pasiūlyme nenurodo, kad pasitelks trečiąjį asmenį, kurio pajėgumu remsis, vėliau negalima tokio asmens pasitelkti, nes tai reikštų ne kvalifikacijos duomenų tikslinimą, o pasiūlymo esmės keitimą. Teismas pažymėjo, kad nei pasiūlyme, nei EBVPD produktų gamintojas nebuvo nurodytas kaip prekių pristatytojas, be to, tiekėjas, atsakydamas į gautą paklausimą, PO paaiškino, jog pats turi teisę prekiauti ekologiškais produktais. Dėl to Teismas konstatavo, kad PO pagrįstai ginčijamą sprendimą grindė ir Pirkimo sąlygomis dėl pasiūlymo atmetimo už neišviešintą pasitelkiamą subjektą.

Trečia, Teismas pažymėjo, kad iš bylos duomenų (tiekėjas turėjo Pažymėjimą, bet neturėjo Sertifikato ir neišviešino pasitelkiamo trečiojo asmens) negalima daryti išvados, kad tiekėjas akivaizdžiai nesąžiningai siekė suklaidinti PO dėl savo atitikties kvalifikacijos reikalavimams ar jai pateikti melagingą informaciją. Teismo vertinimu, tiekėjas netinkamai suprato Pirkimo sąlygas, manydamas, kad jam pakanka turėti tik Patvirtinimą. Tokio pobūdžio klaidų nustatymas yra PO atsakomybė.

Lietuvos apeliacinio teismo nutartį skaitykite [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

2. Lietuvos apeliacinis teismas: perkančiojo subjekto teisė bet kuriuo metu nutraukti viešojo pirkimo sutartį nereikia, kad rangovui neturi būti atlyginta už faktiškai atliktą darbą, nepriklausomai nuo to, kad jo negalima panaudoti pagal paskirtį (UAB „Šilumos šaltinis“ v. AB „Energijos skirstymo operatorius“, 2024-02-22)

Rangovas su užsakovu (**PS**) sudarė darbų sutartį (**Sutartis**), pagal kurią rangovas įsipareigojo atlikti projektavimo ir statybos rangos darbus. PS pasinaudojo Sutarties nuostata, leidžiančia jam, nesant rangovo kaltės, vienašališkai nutraukti Sutartį. Tarp šalių kilo ginčas, ar PS privalo atsiskaityti su rangovu už didžiąją dalį atlikto projektavimo darbų, kurie Sutarties nutraukimo metu buvo neužbaigti ir jų nebuvo galima panaudoti.

Lietuvos apeliacinis teismas, palikdamas nepakeistą pirmosios instancijos teismo sprendimą, PS apeliacinį skundą atmetė.

Pirma, Teismas konstatavo, kad Pirkimo sąlyga dėl besąlyginio vienašalio Sutarties nutraukimo yra platesnės apimties už CK 6.658 str. 4 d. reguliavimą, pagal kurį užsakovas gali nutraukti rangos sutartį tik dėl svarbių priežasčių. Taigi, Sutarties nuostata didesnė rizika perkelta rangovui. Kita vertus, tiek pagal Sutartį, tiek pagal CK normas nustatyta rangovo teisė reikalauti atlyginti užsakovo už iki Sutarties nutraukimo atliktus darbus. Atlyginimas siejamas su 2 aplinkybėmis: **(i)** darbai faktiškai atlikti ir **(ii)** jie atlikti tinkamai.

Antra, Teismas konstatavo, kad atlyginimas rangovui nepriklauso nuo to, ar faktiškai atlikto darbo rezultatą galima panaudoti. Tai, kad ne dėl rangovo kaltės darbai nebuvo pabaigti vykdyti, nereikia, jog jie atlikti netinkamai. Priešingas aiškinimas iškreiptų šalių tarpusavio prievolių pusiausvyrą, nes užsakovas, nesant rangovo kaltės, bet kada galėtų nutraukti Sutartį, pats nepatirdamas jokių neigiamų pasekmių.

Lietuvos apeliacinio teismo nutartį skaitykite [čia](#).

Viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos praktika

Patikimos rekomendacijos visais viešųjų
pirkimų proceso klausimais.

[Susipažinkite su komanda](#)

Plačiau apie „Ellex Valiunas“ – ellex.legal/lt

